

ข่าวเตือนการระบาดของศัตรูพืชประจำสัปดาห์

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๓๖ ประจำวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒

โรคโคนเน่า – หัวเน่ามันสำปะหลัง

เดือนเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในทุกภาคของประเทศไทย ระวังการระบาดของโรคโคนเน่า – หัวเน่ามันสำปะหลัง โดยเฉพาะพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในแถบภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากในช่วงนี้หลายพื้นที่มีฝนตกอย่างต่อเนื่อง สภาพแวดล้อมดังกล่าวเหมาะต่อการระบาดของโรคโคนเน่า – หัวเน่ามันสำปะหลัง ดังนั้น ขอให้เกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ และติดตามสถานการณ์โรคโคนเน่า – หัวเน่ามันสำปะหลัง ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง หากพบต้นมันสำปะหลังแสดงอาการของโรคโคนเน่า – หัวเน่า ให้รีบแจ้งสำนักงานเกษตรจังหวัด หรือสำนักงานเกษตรอำเภอใกล้เคียง เพื่อดำเนินการป้องกันกำจัดทันที

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Phytophthora* spp.

ลักษณะอาการ

ลักษณะอาการที่สามารถมองเห็นได้จากความผิดปกติของต้นมันสำปะหลัง ส่วนที่อยู่เหนือดิน จะพบว่า ใบมันสำปะหลังแสดงอาการเหี่ยวเหลือง (มันสำปะหลังเบอร์ ๘๙ แสดงอาการชัดเจน) โคนต้นแสดงอาการเน่าเป็นสีน้ำตาลหรือดำ หรือมันสำปะหลังบางพันธุ์โคนต้นมีการสร้างรากค้าชู (Adventitious root) ขึ้นตรงรอยแตกของโคนต้น (มันสำปะหลังเบอร์ ๘๙ แสดงอาการชัดเจน) เมื่อถอนขึ้นมาหัวมันสำปะหลังแสดงอาการเน่า ถ้าผ่าหรือหักหัวมันสำปะหลังจะเห็นภายในเป็นสีน้ำตาล ในมันสำปะหลังบางพันธุ์มีการเน่าที่โคนและส่วนของหัวที่อยู่ใต้ดิน โดยที่ส่วนของลำต้นและใบยังคงมีลักษณะปกติ หรือบางพันธุ์แสดงอาการรุนแรงอาจยืนต้นตายได้

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. ก่อนการปลูก เก็บเศษหญ้า หรือเศษซากมันสำปะหลังเผาทำลายทิ้ง ทำความสะอาดเครื่องจักรกลการเกษตร ควรมีการไถตากดินอย่างน้อย ๒ สัปดาห์ แช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อราเมทาแล็คซิล อัตรา ๒๐ - ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร รวมถึงการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาไปหว่านในช่วงการเตรียมดินก่อนปลูก

๒. แปลงปลูกควรมีการยกร่องสูง หรือในบริเวณที่มีน้ำท่วมขังให้ทำร่องเพื่อระบายน้ำออกจากแปลง

๓. สำรวจแปลงอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ถ้าในช่วงฝนชุกควรสำรวจแปลงทุกวัน หากพบการระบาดของหูดอนต้นที่แสดงอาการไปเผาทำลาย จากนั้นบริเวณที่แสดงอาการและโดยรอบห่างออกไปประมาณ ๑ เมตร ให้หว่านปูนขาว หรือโรยเชื้อราไตรโคเดอร์มาบริเวณรอบโคนต้นที่หูดอน หรือกรณีระบาดรุนแรงมากใช้สารเคมีฟอสฟิทธิล อลูมิเนียม อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ราดต้นละ ๓๐๐ ซีซี หรือพ่นอัตรา ๑๕๐ กรัมต่อไร่

๔. หลังการระบาดผ่านไปแล้ว เมื่อเริ่มการเพาะปลูกในฤดูกาลใหม่ แปลงที่เคยระบาดน้อยหรือปานกลางควรเลื่อนฤดูปลูก เป็นช่วงปลายฤดูฝนเพื่อให้ผลผลิตออกในฤดูแล้ง เลือกใช้พันธุ์ให้เหมาะกับพื้นที่ กำจัดซากพืชออกให้หมด ไถระเบิดดินดานและตากดิน หว่านปูนขาวเพื่อปรับสภาพดิน และแช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อราก่อนปลูก

*** ถ้าแปลงที่เคยปลูกเสียหายมากกว่าครึ่งหรือมากกว่าร้อยละ ๕๐ ต้องเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น อ้อยและข้าว

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร , กรมส่งเสริมการเกษตร

ที่ปรึกษา : นางจิระนุช ชาญณรงค์กุล ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
นางสาวสุมนา ลิมาสฤษฎ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช

เรียบเรียงโดย : กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

